

Vuosikertomus 2006

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Työpaja-ammattilaisten vuonna 1997 perustama kansalaisjärjestö.

Yhdistyksen tarkoituksena on kehittää ja tukea ensisijaisesti heikossa kouluttautumis- ja työllistymisasemassa olevien nuorten ja aikuisten työttömien työllistymisen ja omaehtoisen aktiivisuuden yleisiä edellytyksiä ja edistää työpajatoiminnan ja sosiaalisen työllistämisen kehitystä Suomessa.

Toimitus: Marja Hautaluoma

Taitto: Tekevä / Graafiset mediapalvelut

Kuvat: Markku Hassinen, Marja Hautaluoma, Anu Kuustie

Painopaikka: Jyvässeudun paino, Vaajakoski 2007

Sisällysluettelo

Toiminnanjohtajan katsaus	4
Jäsentoiminta	6
Jäsenorganisaatiot	
Valtakunnalliset työpajapäivät	
ALU-toiminta	
Teemaverkostot	
Kansainvälinen toiminta	
Hanketoiminta	12
VALU – työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet	
LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatujärjestelmän valtavirtaistaminen	
Yhteisövalmennus	
OPEQUAL	
Suunta elämään	
Onnistuvat opit	
Balanssi Akatemia	22
Työ- ja yksilövalmentajakoulutus	
Julkaisut	
Tiedotus	23
Hallinto	24
Hallitus	
Kevät- ja syyskokous	
Sisäinen kehittäminen	
Henkilöstö	
Allianssi-yhteistyö	
Talous	27
Tuloslaskelma	
Tase	

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry (TPY) toimintavuosi 2006

Toiminnanjohtajan katsaus

Sisäisen kehittämisen ja aktiivisen osallistumisen vuosi

Vuoden 2006 aikana Valtakunnallisen työpajayhdistyksen toiminta- ja työskentelytapoja uudistettiin vastaamaan kasvaneen organisaation tarpeita. Tehtäväkuvia tarkistettiin ja uudistettiin. Kokouskäytäntöjä selkiytettiin ja ryhdyttiin noudattamaan työehtosopimusta. Yhdistykselle perustettiin johtoryhmä, ydinprosesseille nimettiin vastuuhenkilöt ja hanketiimi kokoontui säännöllisesti. Yhdistyksen palveluiden tuotteistaminen aloitettiin syksyllä.

Yhdistyksen hallitus päivitti toiminta-ajatuksen, vision vuoteen 2010 ja strategiakartan ohjaamaan yhdistyksen toimintaa. Kevätkokouksessa valittiin vaalivaliokunta valmistelemaan yhdistyksen uusien hallituksenjäsenien valintaa. Kokeilu oli onnistunut ja sitä tullaan jatkamaan.

TPY liittyi Suomen Nuorisotyö- Allianssi ry:n jäseneksi.

Syksyllä järjestetyille Sidosryhmäristeilylle osallistuivat keskeiset yhteistyökumppanit. Lounasristeilyllä käytiin läpi työpajatoiminnan kuulumisia ja vaihdettiin mielipiteitä mukavissa tunnelmissa.

Vuonna 2003 käynnistetty ALU- koordinaattoritoiminta on koettu mainioksi työpajakentän ja TPY:n välisen vuoropuhelun ja yhteistyön muodoksi. Toiminta on vakiintumassa, ja koordinaattori-sopimukset on sovittu muutettaviksi usean vuoden pituisiksi puitesopimuksiksi.

Hanketoiminnassa keskityttiin käynnissä oleviin hankkeisiin. Onnistuvat opit – hanke onnistui solmimaan juurruttamisopimuksen 32 kunnan ylimmän johdon, toimialajohdon, poliittisten päättäjien ja työpajajohdon välillä. Allekirjoittamalla sopimukset on sitouduttu jatkamaan poikkihallinnollisia projektimalleja hankerahoituksen jälkeen. Tämä on avaus vakinaistaa hyväksi koettuja toimintamalleja kunnissa.

Valtakunnalliset työpajapäivät Ouluun 5.-6.4. kokoontui ennätysmäärä, 550 osallistujaa. Päivien juhlapuheessa ministeri Tanja Saarela kiinnitti huomiota periytyvän työttömyyden ja syrjäytymisen riskiin sekä korosti päivien merkitystä virikkeiden ja voiman antajana. VALU- työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet -hankkeen järjestämä Työ- ja yksilövalmennuksen kehittämispäivä kokosi yli 100 osallistujaa syksyllä Helsinkiin. Päivien aiheina olivat tilaaja-tuottaja-toimintatapa ja tuotteistaminen, jotka ovat tämän hetken haasteita toimialakentällä. Myös työpajanuorten ensimmäinen OMA- Ihanko pihalla? kulttuuritapahtuma keräsi reilut sata työpajalaista Tampereelle 21.-22.9. Tämäkin tapahtuma tullaan toistamaan.

Yhdistyksen toimintavuotta 2007 tulevat hallitsemaan TPY:n 10-vuotistapahtumat ja julkaisut, vahva panostus vaikuttamistyöhön sekä osallistuminen mm. välityömarkkinoiden kehittämiseen yhteistyössä muiden sosiaalisen työllistämisen kentän toimijoiden kanssa.

Yhteistyöstä kiittäen ja tulevaisuuteen optimistisesti katsoen

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Saily Aho-Mantila
toiminnanjohtaja

TPY 2006

- Perustettu 1997
- Tuottaa jäsen-, kehittämis-, ja kuntoutuspalveluja
- Liikevaihto 931 228
- Toimintaa rahoittavat opetusministeriö, RAY, ESR, Kirkkohallitus
- 152 jäsenorganisaatiota
- 8 ALU-ryhmää, joissa 60 työpajaa
- 6 Kehittämishanketta
- 10 Työntekijää
- Ydinprosessit: jäsenoiminta, hanketoiminta, Balanssi Akatemia koulutus
- Visio 2010: Valtakunnallinen työpajayhdistys ry on toimialansa vahva kehittäjä ja vaikuttaja

Jäsentoiminta

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry jäsentoiminta perustuu alueelliseen ja valtakunnalliseen vaikuttamis- ja kehittämistyöhön sekä tiedottamiseen. Jäsentoiminnan tavoitteena on tuottaa jäsenistölle sen yleistä kehittymistä tukevia palveluja.

TPY: n jäsentoiminta on jo usean vuoden ajan perustunut työpajakentän ja yhdistyksen väliseen vuoropuheluun ja yhteiseen kehittämiseen. TPY näkyy jäsenkentällä ALU ryhmien ja teemaverkoston toiminnan kautta. ALU -koordinaattorit ovat TPY: n paikallisia jäsenorganisaatioita, jotka kokoavat ALU -ryhmään oman seutukuntansa jäsenpajoja ja tarpeen mukaan myös muita toimijoita. ALU -toimintaa toteutettiin vuonna 2006 kahdeksalla eri seutukunnalla, jotka kattavat maantieteellisesti varsin hyvin TPY: n jäsenkentän.

Teemaverkoston toiminnan fokuksena oli taidetta ja kulttuuria työvälineinään käyttävien ja starttipajatoimintaa harjoittavien työpajojen toiminnan ja menetelmien sisällöllinen kehittäminen.

TPY: n toimintavuoden tärkein tapahtuma oli Oulussa järjestetyt työpajapäivät, jotka keräsivät ennätysyleisön. Huomattavaa oli, että työpajapäivät kiinnostivat toimintavuonna myös TPY: n yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä.

TPY osallistui pyydettyinä asiantuntijaorganisaationa ja lausunnon antajana eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kokoukseen 13.9. Kokouksessa käsiteltiin sosiaalisesta yritystoiminnasta säädetyn lain uudistus esityksiä ja sosiaalisesta yritystoiminnasta saatuja kokemuksia. Lausuntoa varten kerättiin kokemuksista tietoa ALU -ryhmiltä, sekä Sytrim -verkoston sosiaalisilta yrityksiltä.

Jäsenorganisaatiot

Yhdistyksen jäsenmäärä oli 2006 lopussa 152, joista kuntia ja kuntayhtymiä 107(70,4%), yhdistyksiä 29(19,1 %) säätiöitä 15(9,8 %) ja osakeyhtiöitä 1 (0,7%). Hallinnollisesti monet työpajat siirtyivät vuoden 2006 aikana mm. koulutuskuntayhtymien, kuntien sivistystoimen sekä myös sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen. Tällaiset hallinnolliset siirtymät tukivat myös työpajojen roolia koulu yhteistyössä sekä sosiaalisen työllistämisen valmennuspalvelujen tuottajan roolin vahvistumisessa.

Monilla jäsenyöpajoilla juhlittiin vuosikymmenet kestänyttä ansiokasta työrupeamaa. Tällaisia olivat mm. Helsingin kaupungin opetusviraston Metallica -paja, Porin kaupungin Nuorten työpaja ja Laitilan Nuorisoverstas ry.

Valtakunnalliset työpajapäivät

Yhdeksännet työpajapäivät 5-6.4. Oulun kaupunginteatterissa kokosivat ennätysmäärän viisi ja puolisataa osanottajaa ja tarjosivat näkemyksiä mm. palveluista ja kilpailuista, voimaantumisesta ja työssä jaksamisesta, hanketoiminnasta, päätöksen vaikutuksista aikuisuuteen sekä reippaasti oululaistunnelmaa.

Kulttuuriministeri **Tanja Saarela** kiinnitti juhlapuheessaan erityisesti huomiota periytyvän työttömyyden ja syrjäytymisen riskiin. Tästä työpajoissakin havaitusta jokseenkin uudesta ilmiöstä ministeri lupasi tehtävän tutkimuksen nuorten työpajoissa. Ministeri Saarela piti työpajapäiviä mainiona osoituksena poikkihallinnollisesta yhteistyöstä ja korosti päivien merkitystä virikkeiden ja voiman antajina. Oulun kaupunginjohtaja **Kari Nenonen** käsitteli puheenvuorossaan muuttuvaa kunta- ja palvelurakennetta oululaisesta näkökulmasta. Palvelut ja kilpailu-seminaarissa paneuduttiin kilpailuun ja lainsäädäntöön kauppa- ja teollisuusministeriön yrittäjyyden politiikka ohjelman johtajan **Markus Sovalan** johdolla sekä julkisten ja yksityisten palvelujen väliseen mahdolliseen kilpailutilanteeseen Oulun kauppakamarin johtajan **Jaakko Okkosen** johdattamana.

Eväitä työssä jaksamiseen saatiin samannimisessä seminaarissa sekä voimaantumista käsitelleen **KT Juha Siitosen** esityksen että Jyväskylän tarinateatterin improvisaatioiden avulla. Kolmannessa seminaarissa paneuduttiin hanketoiminnan panostuksiin ja tuotoksiin eri hankkeiden edustajien ja tutkija **Petri Pajun** voimalla. Oulun kaupunki isännöi iltatilaisuutta SAS Radissonissa, jossa hyvän ruoan lisäksi tarjolla oli persoonallinen laulukkuoro Huutajat.

Tutkimusjohtaja Tommi Hoikkala puheenvuoro katkeilevan päätöksen kudoksesta oli vakuuttava ja innostava.

Hoikkala. Hyvät järjestelyt ja tunnelma saivat erityiset kiitokset. Päivien erinomaisena juontajana toimi Oulun nuorisoasiankeskuksessa yksilövalmentajan työskentelevä **Mirkka Nieminen.**

Tapakulttuuritutkija **Markus H Korhosen** viihdyttävä historialuento aloitti toisen työpajapäivän.

Lissabonin strategiaan perehdyttiin Euroopan komission Suomen edustuston päällikön **Paavo Mäkinen** puheenvuorossa. Alkavasta uudesta ESR –ohjelmakaudesta kertoi OPM:n ylitarkastaja **Jaana Hätälä** ja katkeilevan päätöksen kudoksesta nuorten töiden näkökulmasta kertoi innostavassa esityksessään nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja **Tommi**

Suomen Kuntaliiton ja TPY:n perinteisen tunnustuspalkinnot vastaanottivat työvalmentaja **Sari Kankainen** Työvalmennussäätiö Tekevästä, yksilövalmentaja **Kati Ahonen** Jupiter-säätiöstä ja projektipäällikkö **Pertti Veijonen** Kiimingin työpajasta. Opetusministeriön neuvottelevalle virkamiehelle **Olli Saarelle** ojennettiin Oulu-mitali ansiokkaasta työstä nuorisotyön ja työpajatoiminnan parissa.

Nuorisoasianneuvos Olli Saarela palkittiin Oulu-mitalilla, jonka luovuttivat nuorisotoimenjohtaja Kaisu Haapala ja kaupunginjohtaja Kari Nenonen.

Ylitarkastaja Jaana Hätälän aiheena oli ESR-rahoitus.

Palkitut vasemmalta Pertti Veijonen, Kati Ahonen ja Sari Kankainen

ALU-toiminta

TPY:n hallitus hyväksyi 15.3. kokouksessaan vuoden 2006 ALU -koordinaattoreiden tarjoukset.

ALU -toimintaa jatkettiin hyväksi havaitulla kaavalla eli koordinaattorina toimiva TPY:n jäsenorganisaatio kokoaa ympärilleen alueellisen paja- ja toimijaverkoston, jonka yhteistyön hedelminä nostetaan esiin paikallisia kehittämistarpeita sekä yhteisesti sovittuja, TPY: n näkökulmasta tärkeitä ja ajankohtaisia teemoja. Vuoden 2006

aikana sovittiin myös ALU -koordinaattoreiden ja TPY: n välisestä sopimustoiminnan kehittämistä. Koordinaattori- sopimukset muuttuvat jatkossa pidempi kestoisiksi puitesopimuksiksi.

Kuluneen vuoden aikana yhdistys osallistui ALU kokouksiin mm. Pohjois-Karjalan alueella Öllölässä 16.8. sekä Kymenlaakson alueella Kouvolassa ja Kotkassa 25.4. TPY osallistui myös Etelä – Savon Työpajayhdistyksen koordinoiman ALU verkoston kokoukseen 6.11. sekä Mikkelissä järjestettyihin ”Matkalla Tulevaisuuteen” -seminaariin 23.5. ja ”Tuhti” -seminaariin 24.11.

Vuoden 2006 ALU -toiminnan teemana oli ”Kunta- ja palvelurakenteen muutos”. Koordinaattorit järjestivät aiheeseen liittyviä alueellisia verkostotapaamisia, laajempia asiantuntijoiden puheenvuoroilla ryyditettyjä seminaareja sekä myös teemaan liittyvää koulutusta.

ALU -koordinaattoreiden työkokous järjestettiin Helsingissä Allianssi-talolla 23.11. Koordinaattorit esittelivät alueensa ja ALU -ryhmänsä toimintaa ja teemoja sekä paikallisista olosuhteista nousseita erityiskysymyksiä. Kokouksessa sovittiin myös tulevaisuuden suuntaviivoista, joita ovat sopimustoiminnan edelleen kehittäminen ja ALU -toiminnan teemat jatkossa.

ALU –koordinaattoreina v. 2006 toimivat:

- Kumppaniksi ry, Kajaani
- Parik-säätiö, Kuusankoski
- Honkalampi-säätiö, Ylämylly
- Tuoterengas, Lahti
- Porin kaupungin nuorten työpaja
- Jupiter-säätiö, Vaasa
- Rovaniemen monitoimikeskus-säätiö, Rovaniemi
- Etelä-Suomen työpajayhdistys ry, Mikkelä

Toiminnan piirissä oli lähes 60 organisaatiota. Kuntia ALU -kartalla oli 80. Yhtenä toimintavuoden ALU- toiminnan tavoitteena oli myös yhden uuden ALU -ryhmän perustaminen. Keväällä aloitettiin Turussa 22.5. järjestetyssä ”Skuffa Treffissä” neuvottelut ruotsinkielisen työpajaverkoston ja TPY: n yhteistyön tiivistämisestä. Tavoitteena oli, että ruotsinkieliset pajat muodostavat jatkossa oman ALU -ryhmänsä.

Vuoden lopussa tehtiin ALU -toimintaan osallistuneille Webropol kysely, jossa kartoitettiin toimintaan osallistuneiden tyytyväisyyttä ALU koordinaattorin toimintaan, sekä TPY: n jäsenoimintaan. Kyselyjä lähetettiin 60 ja ennen vuoden loppua kyselyyn oli vastannut vajaat puolet. Kyselyaikaa jatkettiin vuoden 2007 puolelle ja tuloksia hyödynnetään ALU- ja jäsenoiminnan suunnittelussa.

Parik-säätiön koordinoima Kaakkois-Suomen ALU -ryhmä järjesti lokakuussa yhdessä Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa ”Myö- ja muut - näkökulmia sosiaaliseen työllistämiseen” -seminaarin Imatralla.

Teemaverkostot

Teemaverkostotoiminnan ideana on ollut ALU toiminnan tyypisesti osallistaa kenttää kehittämään yhdessä keskeisten teemojen alla kulkevien toimintojen sisältöjä ja metodeja. Vuoden 2006 teemaverkosto toiminnan teemoina olivat taide- ja kulttuurityö työpajoissa ja starttipajatoiminnan kehittäminen. Teemaverkostossa toimi 11 organisaatiota vuoden 2006 aikana. Teemaverkostojen koordinaattorina toimi Siltavalmennus ry Tampereelta. Teemaverkostossa työstettiin starttitoiminnan yhteisiä näkemyksiä sekä luonnosteltiin pohjaa vuonna 2007 ilmestyvälle taidetyöpajojen julkaisulle.

OMA Ihanko pihalla?

Teemaverkostojen näkyvin yhteinen ponnistus oli ensimmäisten työpajanuorten **kulttuuritapahtuman OMA festivaalin** järjestäminen Tampereella 21.- 22.9.2006. Tapahtumaan osallistui yli 100 nuorta eri puolilta Suomea. Järjestelyistä vastasivat tamperelaiset Siltavalmennus ry, Legioona Teatteri ry, sekä Sopimusvuori ry: n Askel Kurssi.

OMA festivaalin tapahtumassa teemoina olivat teatteri, musiikki, media ja kuvataide. OMA tapahtumassa esitettiin eri ryhmien teatterinäytöksiä, nuorten kuvataidetta, video ja multimedia esityksiä ja järjestettiin ”pajabändeille” musiikki-klubi Tullikamarin rock klubissa. OMA festivaalin yhteydessä järjestettiin myös nuorten ja varttuneempien pajatoimijoiden, virkamiesten ja päättäjien yhteinen paneelikeskustelu aiheesta ”Ollaanko ihan pihalla”?

OMA tapahtuman saamasta myönteisestä palautteesta ja kokemuksista innostuneina päätettiin järjestää työpajojen taidefestivaali uudelleen keväällä 2007. Tapahtuman tukijana toimi OPM: n nuorisoyksikkö, jonka myöntämällä avustuksella tapahtuman kustannuksista kyettiin kattamaan suuri osa.

TPY:läiset valmiina Vuoltsun taidenäyttelyn avajaisiin vasemmalta Markku Hasinen, Anne Välimaa, Marja Hautaluoma, Annukka Virtanen, Jari Hourula ja Laura Loikkanen.

Hämeenpuiston tapahtumatorilla t-paitojen myynnistä vastasivat Siltavalmennusyhdistyksen Starttipajan nuoret.

Kulttuuritapahtuma OMA:n primus motor Else Joutsi ei ehtinyt missään vaiheessa olla ihan pihalla.

Päihdetyöpäivä

Työpajatoimijoiden **Päihdetyöpäivä** järjestettiin Helsingissä Itä-Pasilan Rauhanasemalla 28.9. Päivän aikana perehdyttiin mm. STM:n, OPM:n ja TPY:n yhteisen hankkeen tuottamaan yhteisövalmennukseen, jonka tavoitteena on rakentaa pajoille yhteisöllisiä toimintamalleja päihdeongelmien ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Kokemukset vuodesta 2004 alkaen pajoilla tehdyistä yhteisövalmennuksista ovat myönteisiä ja kannustavia. Muita aiheita olivat yhteisöllisyys, päihdetyöt työpajalla, sekä yhteisöllinen työskentelytapa päihdeasiakkaan kanssa Hietalinna-yhteisön esimerkkien pohjalta. Palaute päivän annista oli positiivinen ja kannustaa jatkamaan vastaavien tilaisuuksien järjestämistä.

Kansainvälinen toiminta

OPM:n vaihtosopimuksen pohjalta toteutettiin saksalaisen IB Brandenburgin ohjaajien vierailu Suomeen 12.- 17.2. Ryhmään kuului viisi IB:n työntekijää ja ohjelmassa oli mm. tutustumiset Vantaan nuorten työpajatoimintaan, sekä Helsingin kaupungin opetusviraston nuorten työpajatoimintaan.

Marraskuun opintomatkalaiset Berliinin Brandenburg Torilla vasemmalta Raimo Peuralahti "Herr Metallica" Helsingin kaupungin opetusviraston työpajoilta, opas Riitta Eckhard IB, Pirjo Rantakivi Revontuli-säätiöstä, Risto Rajala Arpeetista, matkanvetäjä Marja Hautaluoma TPY, Anna Mari Ojanen Työllistämisyhdistys Etapista ja Mariia "Miia" Salminen Salon kaupungilta.

Saksalainen ryhmä vieraili myös eduskunnassa ja opetusministeriössä, jossa keskusteltiin ja vertailtiin mm. maiden ammatillisen koulutusjärjestelmien eroja. Suomen opetusministeriö esitteli saksalaisille uudistettua voimaantullutta Suomen nuorisolakia.

Opintomatkat Saksaan

Vastavuoroisesti Suomen CIMO ry:n Leonardo ohjelman rahoituksella toteutettiin Suomesta kaksi opintomatkaa IB:n Brandenburgin alueen toimipisteisiin. Suomalaiset ryhmät vierailivat Saksassa kesäkuussa ja marraskuussa.

Opintomatoilla tutustuttiin IB:n Brandenburgin alueen käytännön toimintaan ja valmennuksen metodeihin, kuten ReHa valmennukseen ja erilaisille oppijoille räätälöityyn ammatilliseen koulutukseen. Matkoilla tutustuttiin myös Frankfurtin rajajoen Oderin Puolan alueella toteutettavaan IB:n ja puolalaisten yhteistoimintaan.

Yhteistyön mahdollisuuksista ja hankeyhteistyöstä neuvoteltiin Frankfurt Oderissa, jossa toimintaansa on aloittamassa elämyspedagoginen keskus. Suomalaisten kokemukset seikkailupedagogiasta kiinnostivat saksalaisia ja tavoitteena on aloittaa nuorten vaihdot maiden välillä sekä elämyspedagogisen toiminnan metodinen yhteinen kehittäminen.

Kesäkukuun opintomatkalaiset kukitettiin IB:n Neuruppinin floristiyksikössä vasemmalta isäntänä toiminut Maik Altenburg, matkan vetäjä Markku Hassinen TPY, Laura Viinamäki Kuopion ohjaavalta pajalta, Maria Åstrand Åbo Kringlanista, opas Riitta Eckhard IB, Lisbet Salomonsson-Manninen Omniasta, Risto Tolonen Kaarinan Nuorista Pajamestareista ja Sirkka Vanhala Midinetti pajalta

joka toimi myös koulutustilaisuuden tulkkina. Oulun Työpajapäiville osallistui virallinen delegaatio Virosta, johon kuuluivat edustajat Viron Nuorisotyökeskuksesta, Viron sosiaaliministeriön työosastolta, sekä Tulevik työpajalta Pärnusta.

Suomalaisia pajaohjaajia ja valmentajia osallistui opintomatkoille 12 ja paikallisesti Brandenburgin alueella järjestelyistä vastasi IB:n Neuenhagenin yksikkö.

Viro-yhteistyö

Osin yhteisövalmennuksen kehittämiseen liittyen järjestettiin syksyllä Pärnussa yhteinen virolais-suomalainen yhteisövalmennuksen metodiin perustuva päihdevalmennus virolaisille työpajaohjaajille sekä paikallisen lääninhallinnon, työhallinnon, sosiaali- ja päihdetyön ammattilaisille.

Koulutus toteutettiin yhteistyössä jyvaskyläläisen Työvalmennussäätiö Tekevän kanssa ja kouluttajina toimivat yhteisövalmentaja **Jouko Lehtimäki** ja yksilövalmentaja **Anu Laasanen**,

Hanketoiminta

Toimintavuonna yhdistyksellä oli käynnissä kuusi hanketta, joiden rahoituksesta vastasivat RAY, STM, OPM, Yhteisvastuukeräys/Kirkkohallitus. Yhdistyksen hankkeita toteutetaan tiiviissä yhteistyössä jäsenkunnan kanssa tavoitteena kehittää jäsenorganisaatioiden kokonaislaatua, työmenetelmiä, verkosto-työskentelyä ja muita yhteistyömuotoja.

Raha-automaattiyhdistykseltä haettiin kahta uutta hanketta

VALU – työ- ja yksilövalmennuksen ulottuvuudet

VALU-hanke toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2004-2007. Hankkeen tavoitteena on työpajatoiminnan sisältöjen laadun kehittäminen työ- ja yksilövalmennuksen käsitteitä ja menetelmiä määrittelemällä, levittämällä ja vakiinnuttamalla. Hankkeessa tuotetaan työ- ja yksilövalmennukseen liittyvää tietoa ja materiaalia.

Hankkeen projektipäällikkönä toimi **Terho Pekkala** 31.1. asti ja sen jälkeen vuoden loppuun **Anne Välimaa**, jonka tilalle projektiassistentiksi valittiin 13.3. alkaen **Laura Loikkanen**. Vuoden 2006 julkaisuna tuotettiin Työ- ja yksilövalmennuspalveluiden tuotteistaminen –opaskirja. Kirjassa perehdytään monipuolisesti tuotteistamiseen ja siitä saatavaan hyötyyn. Kirja tarjoaa helppokäyttöisen työkalun työpajojen työ- ja yksilövalmennuspalvelujen määrittelemiseen ja kuvaamiseen. Julkaisun tuotantoryhmässä olivat toimitusjohtaja **Esko Elsilä** Kokkotyö-säätiöstä Kokkolasta, toiminnanjohtaja **Tuula Sutela** INTOa Työstä ry:stä Imatralta ja vastaava kouluttaja **Jyrki Tolvanen** Helsingin kaupungin opetusviraston WooDoo-werstaalta. Tuotteistamisen asiantuntijana ryhmässä toimi toimitusjohtaja **Antti Apunen** Octante Oy:stä.

Valtakunnallinen Työ- ja yksilövalmennuksen kehittämispäivä järjestettiin 7.11. Helsingissä. Seminaarin ohjelmassa perehdyttiin tilaaja-tuottaja –toimintatapaan kunta- ja palvelurakennuudistuksessa, itsearviointiin kehittämisen välineenä sekä työ- ja yksilövalmennuspalvelujen tuotteistamiseen. Seminaariin osallistui yhteensä yli 100 henkilöä.

Syksyn aikana projektipäällikkö teki täsmätukivierailuja, joiden tavoitteena oli viedä hankkeessa tuotettua tietoa suoraan työpajatoimijoille sekä hankkia tietoa kentän tarpeista. Vierailut suuntautuivat 12 työpajalle eri puolille Suomea.

VALU-hankkeen ohjausryhmän jäsenenä toimintakaudella olivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus –säätiöstä, ESR-koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskuksesta, yksilövalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätiöstä, kehittämispäällikkö **Pia Pälijärvi** Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry:stä sekä järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** Työpajayhdistyksestä. Hankkeen prosessinohjaajana / arvioijana toimi Net Effect Oy.

Kehittämispäivä kokosi yhteen lähes 100 osallistujaa Inarista Turkuun.

LAATU 2006 – sosiaalisen työllistämisen laatu järjestelmän valtavirtaistaminen

LAATU 2006 –hanke toteutetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuella vuosina 2006-2007. Hankkeen tavoitteina on nivoa LAATU 2005 –hankkeessa kehitetty Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimalli osaksi työpajojen ja muiden sosiaalisen työllistämisen yksiköiden toimintaa. Hankkeessa on tarkoitus mallintaa työpajoille soveltuva laatutyön toteuttamistapa. Hankkeen projektipäällikkönä toimi 31.1. asti **Terho Pekkala** ja sen jälkeen vuoden loppuun **Anne Välimaa**. Vuoden 2006 aikana saatettiin päätökseen edellisenä vuotena aloitetut tuetut laatuprosessit sekä valittiin kahdeksan uutta organisaatiota aloittamaan laatutyöskentely. Laatuprosessi sisälsi kaksi muutosjohtajuuskoulutusta, vertailukehittämispareina toteutetun laatukonsultoinnin sekä seurantatapaamisen. Konsultointi koostui laatuprosessiin perehdyttävästä laatutuokiosta ja kolmesta oman organisaation itsearviointiin ja kehittämiseen keskittyneestä laatuverstaasta eli työseminaarista. Laatukonsulttina hankkeessa toimi Net Effect Oy.

Vuoden 2006 aikana laatumatkan aloittivat:

- Iisalmen Nuorison Tuki ry/Iisalmen Kehypaja
- Työn vuoksi ry ja Kotikartanoyhdistys ry
- Itä-Lapin työhönvalmennus –säätio
- Parik-säätio ja Sotek-säätio
- Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry ja Raina-säätio

Laatu 2006 –hankkeen ohjausryhmän jäseninä toimintakaudella olivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus –säätioistä, ESR-koordinaattori **Merja Hilpinen** Pohjois-Savon TE-keskuksesta, yksilövalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätioistä, kehittämisspäällikkö **Pia Päljjarvi** Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry:stä sekä järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** Työpajayhdistyksestä.

Yhteisövalmennus

STM: n, OPM: n ja TPY: n yhteishankkeena alkanut yhteisövalmennushanke päättyi vuoden 2006 lopussa. Toiminta jatkuu vuonna 2007 osana Balanssi Akatemian toimintaa. Yhteisövalmennusta toteutettiin mm. Honkalampi säätiön ALU- ryhmän organisaatioissa, Porissa, Iisalmissa, Lapin alueella ja Keski-Suomessa. Uusien yhteisövalmentajien kolutusta kokeiltiin mm. Mikkelin ja Heinäveden alueella, joissa yhteisövalmennuksen toteuttamisesta vastasi Honkalampi säätiö.

Yhteisövalmentajina toimivat Outi Hedemäki Lapin ensi- ja turvakodista, Kirsi Kärkäs-Vaittinen Intoa työstä ry:stä, Marjatta Rummukainen Honkalampi-säätioistä, Hannele Tams Iisalmen Kehypajalta

Yhteisövalmentajien työkokous järjestettiin Helsingissä 7.6. Kokouksessa analysoitiin mennyttä sekä kerättiin plussat ja miinukset yhteisövalmennuksen käytännöistä. Sovittiin myös alustavasti syksyllä 2006 järjestettävästä päihdekoulutuksen teemapäivästä sekä TPY:n ja yhteisövalmentajien opintomatka Viroon loppuvuodesta. Opintomatka toteutettiin marras-joulukuun vaihteessa Tallinnaan. Matkan aikana tutustuttiin mm. virolaiseen päihde- ja huume kuntoutukseen sekä vieroitushoitokäytäntöihin.

OPEQUAL

OPEQUAL on EU:n EQUAL –yhteisöaloiteohjelmasta rahoitettava projekti. Tavoitteena on kehittää toimintamalleja koulutuksen nivelvaiheisiin ja koulutuksesta syrjäytymisen ehkäisyyn sekä parantaa tekemällä tai muilla vaihtoehtoisilla tavoilla hankitun osaamisen tunnustamisjärjestelmää.

Keväällä 2005 käynnistynyt OPEQUAL on kumppanuusprojekti. Mukana on paikallisia-, kansallisia- ja kansainvälisiä toimijoita. Hankepaikkakunnat ovat Jyväskylä, Vaasa ja Oulu.

Jyväskylässä hanketta toteuttavat Tekevä –säätio ja viisi yläastetta Jyväskylän kaupungista ja maalaiskunnasta, Vaasassa Jupiter –säätio ja Vaasan Ammattiopisto, Oulussa Oulun kaupungin nuorisoasiankeskus ja Oulun seudun ammattiopisto. Kansalliset toimijat ovat TPY, Opeko ja Omaura ry ja kansainväliset yhteistyökumppanit tulevat Belgiasta ja Hollannista.

Kansallinen toiminta on jaettu neljään prosessiin; koulutus, arviointi, paikallinen tukeminen ja levittäminen sekä niitä tukeviin toimiin; tiedotus, kansainvälinen toiminta, peda.net-verkkosivuston ylläpito ja hallinto.

Huhtikuussa ja syyskuussa järjestettiin kaksi kansallista koulutusta Oulussa ja Vaasassa, joihin osallistui yhteensä noin 50 henkilöä työpajoilta, ammatillisista oppilaitoksista, sosiaalitoimesta ja muista yhteistyötahoista. Koulutusten teemoina olivat mm. erilaiset oppimistyyliä, Alis-menetelmä, nivelvaiheen haasteet sekä vuorovaikutus ja palautteenanto.

OPEQUALin ydin vasemmalta Riikka Paalosmaa VAO, Anu Anttila Oulun NAK, Jukka Vuollet OSAO, Elina Hakkarainen TPY, Kalle Vastamäki Tekevä, Mia Antell Jupiter, Eino Hietalahti Opeko ja Juha Oulujärvi Opeko.

OPEQUAL projektin arviointi toteutuu tuetulla itsearvioinnilla. Projektille laadittua itsearvioinnin runkoa toteuttavat kaikki projektin toimijat. Arviointikeskustelut järjestettiin paikkakunnilla touko- ja joulukuussa.

Paikallinen tukeminen toteutui vierailuilla paikallisten toimijoiden luona. Tapaamiset käsittelivät muun muassa projektin sen hetkistä tilannetta, tulevia tapahtumia ja ajankohtaisia asioita sekä arviointia ja levittämistoimia. Tukiprosessiin kuuluvia käyntejä oli viisi/alue helmi-, touko-, elo-, loka- ja joulukuussa sisältäen arviointikeskustelut.

Opequalilaiset tutustuivat toukokuussa Hollannissa Workskills-menetelmään.

Tiedotus ja levittäminen korostuivat loppuvuodesta 2006, kun kokemuksia toiminnasta oli ensimmäiseltä kokonaiselta lukuvuodelta. Konkreettinen tuotos projektista tulee olemaan CD-ROM ohjaajille ja opettajille. CD-ROMia on työstetty yhteisissä tapaamisissa ja se valmistuu elokuun 2007 alkuun mennessä, jonka jälkeen järjestetään projektin loppukoulutukset, joissa CD-ROM on keskeinen koulutusmateriaali. Projektia on esitelty niin paikallisten toimijoiden tilaisuuksissa sekä koulutus- ym. tapahtumissa, mm. yli 120 osallistujaa keränneessä Liikettä Niveleen -seminaarissa Seinäjoella marraskuussa, loppuvuodesta kansallisen EQUAL-teematyön tapahtumissa mm. Turussa ja projektivierailuilla mm. Kouvolaissa maaliskuussa

Kansainvälinen toiminta käsitti TSG:n kv-ohjausryhmän tapaamisia ja yhteisiä koulutuksia. Tapaamisia oli Oulussa maaliskuussa, vieraina 4 henkeä Hollannista ja Belgiasta, toukokuussa Hollannissa, jossa mukana 12 suomalaista projektista ja projektin yhteistyökumppaneista, syyskuussa Belgiassa oli 15 suomalaista ja joulukuussa Jyväskylässä vieraina 13 belgialaista ja hollantilaista. Kv-toiminnan konkreettisenä tuotoksena syntyy käsikirja ohjaajille ja opettajille elokuuhun 2007 mennessä.

Peda.net –verkkosivusto sisältää toimijoille keskeisiä dokumentteja kuten toimintasuunnitelmat ja koulutusten ohjelmat ja sitä päivitetään jatkuvasti. Hallintoon liittyvät kysymykset on pyritty hoitamaan keskitetysti Opekon kautta.

Projekti on edennyt suunnitelmallisesti paikkakunnilla olevien aktiivisten, innostuneiden ja osaavien työntekijöiden ansiosta. Alun tunnusteleavuudesta on siirrytty oman toiminnan kokonaisuuden hahmottamiseen ja sen arvostamiseen. Vuoden 2007 tärkein tavoite on saada vakiinnutettua luotuja toimintamalleja pilottipaikkakunnille sekä levittää projektin aikana syntyneitä kokemuksia niin muille paikkakunnille kuin valtionhallintoonkin.

Projektin ohjausryhmän muodostivat toimitusjohtaja **Harri Halttunen** ja yksilövalmentaja **Kalle Vastamäki** Tekevä-säätiöstä, työpajatoiminnan esimies **Anneli Koistinen** ja yksilövalmentaja **Anu Anttila** Oulun kaupungin nuorisoasiankeskuksesta, koulutuspäällikkö **Virpi Pikkuaho** ja opinto-ohjaaja **Jukka Vuollet** Oulun seudun ammattiopistosta, rehtori **Auli Vasara** Huhtaharjun koulusta, rehtori **Mika Risku** Tikkakosken koulusta, toimitusjohtaja **Helka Linna** ja oppilasvalmentaja **Mia Wägar** Jupiter-säätiöstä, koulutusalaohjaaja **Markku Nummi** ja erityisopettaja **Riikka Paalosmaa** Vaasan ammattiopistosta, koulutussuunnittelijat **Juha Oulujärvi** ja **Eino Hietalahti** Opekosta sekä toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** ja projektipäällikkö **Elina Hakkarainen** TPY:stä.

Suunta elämään

Kirkon vuoden 2005 yhteisvastuukeräyksen teemana oli ”siivet ja juuret” ja kohteena elämälleen suuntaa etsivät nuoret ja nuoret aikuiset. Kotimaassa keräystuotolla toteutetaan TPY:n hallinnoima valtakunnallinen Suunta Elämään-hanke, jossa nuoria tuetaan koulutukseen, työhön ja oman elämän hallintaan.

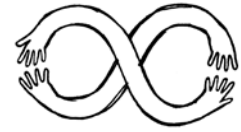
Hankkeen tavoitteena on kehittää tehostetun yksilövalmennuksen malleja. Kaksivuotinen hanke tarjoaa vähintään sadalle kohdennettua tukea tarvitsevalle nuorelle yksilöllisiä palveluja. TPY välittää rahoituksen työpajojen kautta toimintatukena yksilövalmennuspalveluja tarvitseville nuorille, ja paikallisen verkostoyhteistyön kehittämiseen. Suunnitelman mukaan hankkeesta myönnettävällä toimintatuella turvataan palvelujärjestelmän ulkopuolelle pudonneille nuorille mahdollisuus saada työpajaympäristössä starttivalmennusta, johon vähitellen liitetään myös muiden palvelujärjestelmien tukitoimia. Projektipäällikkö **Markku Hassinen** siirtyi 1.2. järjestöpäällikön tehtävään ja uudeksi projektipäälliköksi valittiin 20.3. alkaen **Jari Hourula**.

Vuonna 2006 rakennettiin hankkeen työskentelymalli ja kehitettiin toimintatuen hakuprosessi. Vuoden aikana saapui yhteensä 39 toimintatukihakemusta, joiden perusteella toimintatukea myönnettiin vuosina 2006-2007 tapahtuvaan toimintaan yhteensä 143 251,56 €. Toimintatukea jaettiin vuoden 2006 aikana 92 808 €. Pääasiallisina myöntämiskriteereinä olivat asiakaslähtöisen tarpeen tunnistaminen ja asiakastarpeeseen vastaaminen. Tärkeimpiä tuloksia kohderyhmään liittyen ovat startti-, yksilö- ja työvalmennuksen keinoin aikaansaadut yksilökohtaiset voimaantumiset ja koulutukseen tai työelämään hakeutuminen. Hankkeen aikana tehdään arviointitutkimus, jonka tutkijana toimii VTL **Kari Paakkunainen**.

Hankkeen johtoryhmän muodostivat vuonna 2006 kansanedustaja **Arto Seppälä** (pj.), ylijohtaja **Riitta Kai-vojoja** OPM:stä (vpj.), kansanedustaja **Raija Vahasalo**, kansliapäällikkö **Kari Välimäki** STM:stä, opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi** OPH:sta, työalasihteeri **Juha Alstela** Kirkkohallituksesta, johtaja **Jouni Välijärvi** Jyväskylän yliopiston koulutuksen tutkimuslaitokselta, keräysjohtaja **Kalle Kuusimäki** Kirkkopalvelut ry:n keräystoimistosta, sivistystoimenjohtaja **Risto Aalto** Kokkolan kaupungilta, järjestöpäällikkö **Markku Hassinen** TPY:stä ja Suunta Elämään-hankkeen projektipäällikkö **Jari Hourula** TPY:stä (siht.).

Hankkeen projektiryhmän muodostivat vuonna 2006 projektin vetäjä **Kari Hilpinen** (pj.) Kuopion kaupungin Ohjaavalta pajalta, projektipäällikkö **Jari Hourula** (siht.) TPY:stä, perhetyöntekijä **Kari Hiltunen** (12.5.2006 alkaen) Nurmijärven kunnan sosiaalipalveluista, projektipäällikkö **Jaana Karvonen** Helsingin kaupungin opetusvirastosta, laatupäällikkö **Jari Karppinen** Nuorisotasuntoliitosta, toiminnanjohtaja **Tuula Sutela** (lopettanut 12.5.2006) Intoa Työstä ry:stä ja nuorisopalveluiden johtaja **Olavi Sydänmaanlakka** HelsinkiMissiosta.

Onnistuvat opit

Onnistuvat opit -juurruttamishankkeessa on löytynyt menetelmä, jolla putoamisvaarassa oleville nuorille voidaan rakentaa perustyöhön kiinnittyviä palvelumalleja irrallisten hankkeiden sijaan. Jokaiseen tavoite 3 -alueen 14 maakuntaan saadaan aikaiseksi hyvien käytäntöjen mukaisia 15–17-vuotiaiden nuorten tukemisen yhteistyömuotoja, jotka kytkeytyvät osaksi kuntien normaalirakenteita ja pysyviä palvelujärjestelmiä.

Alueellista ja paikallista turvaverkkoa tiivistäviä toimenpiteitä rakennetaan yhteistyössä kuntajohdon, toimialajohdon, seutujohdon, koulutuskuntayhtymien johdon, työpajajohdon, työryhmien ja kentän ammattilaisten kanssa. Onnistuvissa opeissa on onnistuttu varmistamaan menettelytavat, jotka turvaavat kehitettävien palvelujen jatkuvuuden. tuloksiin.

Onnistuvat opit -työ ja siinä edellytettävät ”juurruttamisen takeet” on todennettu aina sopimuksin. Raportointikauden tuloksena on 32 ylimmän johdon, toimialajohdon, poliittisten päättäjiä, työpajajohdon tai koulutuskuntayhtymien johdon allekirjoittamaa sopimusta. Nämä sopimukset käsittävät sen, että tukea tarvitsevien nuorten palveluita kehitetään osana perustyötä, eri toimijoiden yhteistyöhön perustuen ja että palvelujen jatkuvuuteen sitoudutaan johtotasolla.

Juuruttamisen takeiden hankkiminen on edellyttänyt yhteistyövalmisteluja johdon ja esimiesten kanssa. Onnistuvat opit -henkilöstö on ollut läsnä kunnanjohtajakokouksissa, kaupunkien johtoryhmien kokouksissa, toimialajohtajien palaverissa, koulutuskuntayhtymien ja työpajajohdon kokouksissa sekä erilaisissa työryhmäneuvotteluissa.

Esimiestapaamisissa on syntynyt käsitys, että Onnistuvat opit -työn ajoitus osuu oikeaan kohtaan: tarve eri toimijoiden joustaville ratkaisuille on ollut olemassa, hankeväsymyksen keskellä kamppailevat kunnat peräänkuuluttavat itse pysyviä toimintamalleja ja ovat laajapohjaisesti valmiita konkreettisiin toimenpiteisiin. Näin maakuntiin on saatu esimerkiksi:

- a) kunnanjohtajakokousten päätöksiä käynnistää nivelvaihteyden tukitoimet osana eri toimijoiden perustyötä
- b) kunnanhallitusten päätöksiä pysyvistä viroista (nivelvaiheen työn vahvistamiseen)
- c) seutuhallinnon tuki psykososiaalisten palveluiden pysyvään järjestämiseen ja mallintamiseen
- d) toimialajohtajien ja koulutuskuntayhtymien sitoumuksia nivelvaiheen yhteistoimintasopimuksien laatimiseen kuntien ja ammatillisten oppilaitosten välillä
- e) työpajajohdon ja kuntien yhteispäätöksiä ja sitoumuksia kehittää/hyödyntää joustavia ratkaisuja koulujen ja työpajojen välillä
- f) kuntien päätöksiä vakinaistaa työpajatoimijoiden tehtävät
- g) suuren kaupungin kaupunginjohtajien päätöksiä käynnistää nuorten palvelujen sähköisten palvelukarttojen rakentaminen.

Onnistuvat opit -työn avaintoimijoiksi on koottu 224 prosessinohjaajaa, jotka linjaavat alue- ja maakuntakohtaista työtä. Pääkouluttajien ohjaamina ja paikallisten yhteistyöverkostojensa tuella prosessinohjaajat ovat kyenneet tuottamaan konkreettisia, valmisteltuja ja hyvien käytäntöjen mukaisia nuorten palvelujen toimenpide-ehdotuksia esimiestensä käsiteltäväksi. On syntynyt suuri määrä nivelvaihetta vahvistavia toimenpiteitä, jotka ovat kiinni perusrakenteissa ja työnteekijöiden tehtäväkuivissa. Kun prosessinohjaajakoulutukset käynnistyvät vielä kolmessa maakunnassa, prosessinohjaajien kokonaislukumääräksi saadaan n. 270.

Prosessien ohjaamisen tukemiseksi monissa maakunnissa on (Ota oppi -mallin ja kuntoutuskokeilun tulosten mukaisesti) päädytty koordinaatiotoiminnan tehostamiseen rekrytoimalla koordinaattori tai suunnittelija vastaamaan toimenpideohjelman kokonaistoteutuksesta. Esimerkiksi Pohjanmaalla koordinaattori on moniammatillisissa yhteistyöryhmissä ja lääninhallituksen tuella valmistanut johdon käsiteltäväksi 5 erilaista toimenpidekokonaisuutta vahvistamaan nivelvaihettyötä. Toimenpideohjelmiin kuuluu mm. maahanmuuttajien ja erityisoppilaiden koulutuspolkujen vahvistaminen, pajakoulun vakinaistaminen ja työpajan kanssa tehtävä yhteistyö valmentavassa ammattikoulutuksessa. Toimenpidekokonaisuudet pyritään juurruttamaan päätöksenteon kautta ja kuntarahoituksen turvin pysyviksi käytännöiksi kuntakenttään. Erilaiset nivelvaiheen vahvistamisen keinot tullaan kokoamaan maakunnan nivelvaiheen strategiaan, ne toimivat mahdollisena perustana nivelvaiheen osaamiskeskuksen rakennustyölle sekä maakunnan lasten ja nuorten hyvinvointiportalille.

Toimintavuoden aikana on rakennettu vuoden 2007 Onnistuvat opit -koulutuskokonaisuus. Tulevana vuonna käynnistyvä koulutusaalto kattaa laajalti tavoite 3 -alueen kunnat.

Työpajat Onnistuvissa opeissa

Toimintakaudella työpajoja on saatu mukaan alla olevan taulukon osoittamalla tavalla. Valtakunnallisen työpajayhdistyksen luomat kontaktit, tutustumiskäynnit paikan päällä, sinnikkyys kahdenkeskisissä neuvotteluissa ja työpajojen johdon informointi ovat edesauttaneet sitoutumista. Työpajoja on kannustettu lähtemään monialaiseen yhteistyöhön ja on varattu aikaa yhteiseen suunnitteluun toimenpidesuunnitelmavaiheessa. Näin työpajatoimijat ovat löytäneet roolin Onnistuvissa opeissa ja nuorten auttamisessa paikallisesti ja alueellisesti.

Työpajatoimijat liittyvät prosessinohjaajaverkostoihin ja joustavien opetusratkaisujen tuntijoina he monipuolistavat keinovalikoimaa niiden nuorten tukemiseksi, joille perinteiset koulumuodot eivät sovi. Aluekohtaisen työn sisällöiksi muodostuvat tätä kautta työpajatoimintaa lähellä olevat teemat: joustavat opetusratkaisut, työ- ja yksilövalmennus, nuorten motivointi, keinot toiminnallisuuden vahvistamiseen tai ohjauspalveluiden turvaaminen.

Työpajatoiminta Onnistuvat opit -työssä.

Alue	Toiminnan kuvaus	Jatkuvuuden varmistaminen
Etelä-Karjala (Imatra-Joutseno-Lappeenranta)	Työpajaväylän avaaminen 40 nuorelle (yht. 39 vrk). Intoa Työstä ry, Laptuote-säätiö.	Yhteistoiminta- ja rahoitussuunnitelmat jatkoon, työpajakoulun laajentaminen v. 2007 aikana.
Kymenlaakso		
1. Kotkan-Haminan seutu	Mallinnettavat polut koulutukseen, työpajoille ja joustaviin opetusratkaisuihin.	Mallinnus, yhteistoiminta- ja rahoitus-suunnitelmat jatkoon, päättäjäseminaarit, sopimus ilman jatkosuunnitelmia olevien nuorten ohjaamisesta yhteen yksikköön.
2. Kouvolan ja Kuusankosken seutu, Parik-säätiö	I + 4-toiminta- ja valmennusmalli työpajatoiminnan ja kuntien perusopetuksen kanssa.	Kouvolan ja Kuusankosken kaupunkien puoltolausunnot kehittää toimintaa v. 2007 jälkeen, mallintaminen, mallin toteuttaminen jatkossa yksilövalmentajan toimenkuvaan liittyen.
3. Kouvolan seutu, kuntayhtymä	Seudun palvelukartan kehittäminen, katkeamattoman palveluketjun rakentaminen, nopea puuttuminen /saattaen vaihtaminen, yksilölliset tukitoimet, seudullinen koordinaatio-toiminnan malli.	Yhteistyöhalukkuus kartoitettu 7 kunnan sosiaali-/perusturvajohtajalta ja sivistys-toimenjohtajalta, perustetaan ns. seutu-ryhmä seuraamaan ja arvioimaan toimintaa, avataan seudun palvelukartta v. 2007, mallinnus, toimintamallin käsittelyn varmistaminen esimies- ja poliittisen päätöksenteon tasoilla, selvitetään nuorisokoordinaattorin rahoitus v. 2008 budjettivalmistelun yhteydessä.
Pohjanmaa	Kyrönmaan pajakoulu Arpeetin vakinaistaminen.	Kunnanjohtajapäätökset (käsittelyssä).
	Työpajan kanssa tehtävä yhteistyö valmentavassa amm.koulutuksessa.	Valmistelussa.
Etelä-Pohjanmaa		
1. Kuusiokunnat	Ennaltaehkäisevän nuorisotyön mallinnus, työpaja (Paja 66) mukana tukiverkostossa tuottamassa palveluja.	Eri toimijoiden tehtäväkuvan muuttaminen varhaista puuttumista mahdollistavaksi, toimintamallin mallinnus ja tuoteistaminen, kunta-kohtaiset neuvottelut toiminnan jatkamiseksi.
2. Härmänmaa	Tukipalvelujen tehostaminen ja koordinaatiomalli verkosto- ja työryhmätyötä tiivistämällä. Paukun Paja työssä mukana.	4 kunnanjohtajan allekirjoittama sopimus, laaditaan yhteistoiminta- ja rahoitus-suunnitelmat v. 2008, aluetyöryhmien toimintamallit käsitellään esimiestasolla ja poliittisessa päätöksenteossa, rakennetaan malli joustavista opetusratkaisuista kunnan-työpajojen välille.

UusimaaEspoo, Kirkkonummi, Kauniainen	Ohjaavan starttipajan perustaminen Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian yhteyteen.	Sopimus valmistumassa.
Satakunta(Rauman seutu)	Nuorten palvelujen, päihdepalvelujen ja työpajapalveluiden koordinaatio- malli (osana peruspalveluita ja pysyviä rakenteita).	Rauman toimialajohto ja kansanterveystyön kuntayhtymä mukana valmistelussa, henkilöstön osaamisen kehittämiseen panostaminen, palvelujen koordinointiin luodaan sähköinen palvelukartta, koordinaatiomalli esitellään hallintokuntien välisessä verkostopäivässä v. 2007, yhteistoiminnan ja resurssoinnin suunnitelma v. 2008.
Keski-Pohjanmaa	Maakunnallinen, verkostoperiaat-teella toimiva psykososiaalisten palvelujen keskus. Keskuksen kautta ohjautuvat oppilaiden erilaisen oppimisen oppimisympäristö- ja hoito-järjestelyt tukitoimintaan. Kokkotyö-säätiö hallinnoi.	Toimenpideohjelma perustuu pitkä-jänteiseen kehittämis- ja selvitystyöhön, johon sitouduttu mm. Kokkolan seudun sivistysstrategiassa. Seutukuntahallitus mukana. Vuoden 2007 aikana rakennetaan konkreettiset yhteistyösopimukset palveluiden organisoitumisesta. Psykososiaalisten palveluiden mallinnus.
Varsinais-Suomi(Turun seutu, 19 kuntaa)	Joustavien opetusratkaisujen vahvistaminen: mm. ohjaus toiminnalliseksi kokonaisuudeksi ja joustavat opetusratkaisut selkeäksi palvelukokonaisuudeksi. Kuntouttavan toiminnan, pajatoiminnan ja yksilö- ja työvalmennuksen osalta vastuutahoina Åbo Kringlan rf ja Kaarinan Nuoret pajamestarit ry.	Sopimus valmistelussa. Mm. budjettiin vaikuttaminen kunnissa.
Pohjois-Pohjanmaa	Valmistelussa.	Valmistelussa.
Muut alueet	Työpajatoimijat mukana prosessin-ohjaaja-verkostossa / eivät mukana / koordinaattori yhteydessä pajoihin.	Valmistelussa / työpajatoiminnan ”tyhjat alueet”.

Balanssi Akatemia

Balanssi Akatemia tuottaa TPY:n koulutuspalveluja ja julkaisuja. Koulutuspalvelut räätälöidään asiakkaiden tarpeiden ja kohderyhmien mukaan. Kouluttajina toimivat työpajakentän ammattilaiset ja sosiaalisen työllistämisen asiantuntijat. Tavoitteena on tuottaa asiakkaiden kilpailukykyä edistäviä ja työ- ja yksilövalmentajien asiantuntijuutta kehittävä koulutusta.

Toimintavuoden aikana Balanssi Akatemiassa tapahtui useita henkilövaihdoksia. Koulutuspäälliköksi nimitettiin I.2. **Janne Marniemen** siirryttyä muihin tehtäviin yhdistyksen ulkopuolelle, projektipäällikkö **Terho Pekkala**, joka kuitenkin siirtyi niin ikään muihin tehtäviin yhdistyksen ulkopuolelle toukokuussa 2006. Järjestösihteeri **Marja Hautaluoma** vastasi Balanssi Akatemian käytännön toiminnasta 16.10. asti, jolloin koulutuspäällikkönä aloitti **Sanna Pykkänen**.

Balanssi Akatemian johtoryhmän puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä ja muina jäseninä yksilövalmentaja **Tarmo Aavaluoma** Parik-säätiöstä, EU-koordinaattori **Merja Hilpinen** Kuopion TE-keskuksesta, kehittämisspäällikkö **Pia Pälijärvi** Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry:stä sekä yhdistyksen toimihenkilöt **Terho Pekkala**, **Markku Hassinen** ja **Anne Välimaa**. Johtoryhmä lakkautettiin toukokuussa ja johtoryhmä- työskentely siirrettiin osaksi TPY:n johtoryhmän toimintaa.

Työ- ja yksilövalmentajakoulutus

Syksyllä 2005 käynnistyneet koulutusryhmät Ylä-Savo ja Lappi jatkoivat työ- ja yksilövalmentajakoulutuksessa. Lapin koulutusryhmässä opiskelijoita, yhteensä 27, oli Revontuli-säätiöstä Inarista, Itä-Lapin työvalmennussäätiöstä Kemijärveltä, Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöltä, Seita-säätiöstä ja tukikohtahankkeesta sekä Tornion työvoimalasta. Ryhmä sai diplominsa lokakuun alussa.

Ylä-Savo -ryhmä, 15 opiskelijaa, muodostui lialmen Nuorisontuki Ry:n lialmen, Vieremän ja Sonkajärven työpajojen henkilöstöstä. Koulutusryhmän päättäjäisiä vietettiin marraskuun puolessa välissä.

Vastavalmistunut Lapin koulutusryhmä luokkakuvassa Muddusjärven rannalla nuoriso- ja matkailukeskus Vasatokaan kupeessa.

Ylä-Savo2 ryhmä aloitti opiskelunsa lokakuun lopussa. Viidentoista hengen koulutusryhmän opiskelijoiden taustaorganisaatiot ovat Salmituote, Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupungin Teka-tuote ja Luotsihanke.

Kaikki vuoden 2006 työ- ja yksilövalmentajakoulutukset olivat oppisopimuskoulutuksia.

Julkaisutoiminta

Balanssi Akatemian julkaisi toimintavuonna TPY:n VALU – hankkeessa tuotetun **Anne Välimaan** toimittama Työ- ja yksilövalmennuspalveluiden tuotteistaminen -opaskirjan. Lisäksi useista VALU -hankkeessa tuotetuista kirjoista otettiin vuoden aikana lisäpainoksia.

Tiedotus

Yhdistys tiedottaa jäsenorganisaatioilleen, yhteistyökumppaneilleen ja sidosryhmilleen sähköisen tiedotteen PikaPajalInfon ja kotisivujen www.tpy.fi kautta .

PikaPajalInfo ilmestyi vuoden 2006 aikana 18 kertaa käsitellen pääasiassa yhdistyksen omaa toimintaa, hankkeita ja Balanssi Akatemian koulutuksia ja julkaisuja. Myös uutisia ja tietoa jäsenorganisaatioiden ja sidosryhmien toiminnasta sekä koko sosiaalisen työllistämisen toimialasta julkaistiin vuoden aikana säännöllisesti. PikaPajalInfon jakelulistalla oli lähes 400 sähköpostisoitetta.

Projektikoordinaattori Peter Rolin esitteli Allianssi-risteilyllä oman projektinsa Onnistuvien oppien lisäksi muutakin yhdistyksen toimintaa.

TPY:n kotisivujen rakenne ja lay out uudistettiin syyskuun alussa. Informatiivisemmaksi ja värikkäämmäksi muuttuneet kotisivut ovat saaneet erityisesti kiitosta selkeydestään ja kattavuudestaan.

Valtakunnallisista työpajapäivien yhteydessä järjestettiin julkaistiin lehdistötiedote ja järjestettiin lehdistötilaisuus, jossa tavattavissa oli myös kulttuuriministeri **Tanja Saarela**. Uusi yleisesite ja esite yhteisövalmennuksesta tuotettiin maaliskuussa ja samaan aikaan päivitettiin hankkeiden esitteitä.

Syyskuun alussa järjestetyllä sidosryhmäristeilyllä paneuduttiin tulevaisuuden työpajatoiminnan rooliin välityömarkkinoilla. Risteilylle ja lounaalle osallistui viitisentoista yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien edustajaa.

Yhdistys osallistui Allianssi-talon avoimien ovien päivään 10.5. omalla ständillä ja järjestämällä ohjelmaa. TPY:llä oli myös oma ständi Allianssi-risteilyllä 16-17.3.

Hallinto

Hallitus

Hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat puheenjohtaja, kansanedustaja **Arto Seppälä**, varapuheenjohtaja, kehittämisspäällikkö **Arto Mononen** Honkalampi-säätiöstä, koulutuspuolellinen **Tuula Hirvonen** Laptuote-säätiöstä, projektipuolellinen **Pia Pälijärvi** Kaarinan Nuoret Pajamestarit ry:stä, pajan johtaja **Kyösti Kauppinen** Iisalmen Kehypajasta, toiminnanjohtaja **Jyrki Malinen** MML Lahden piiristä ja hankevastaava **Jarmo Siivikko** Inarin kunnan viestintäpajalta. Varajäseninä toimivat toiminnanjohtaja **Sampo Järvelä** Silta-valmennusyhdistys ry:stä, toimitusjohtaja **Helka Linna** Jupiter-säätiöstä ja nuorisotoimen johtaja **Eija Ahola** Vantaan kaupungilta

Hallitus piti 8 kokousta ja 1 sähköpostikokouksen.

Hallitus teki yhdessä toimihenkilöiden kanssa tutustumismatkaa Inariin, Ivaloon ja Vasatokan Nuorisokeskukseen elokuussa. Matkalla tutustuttiin mm. Viestintäpajan ja Radio Inarin toimintaan, tavattiin toisen inarilaisen Revontulisäätiön vs. toiminnanjohtaja sekä keskusteltiin Inarin kunnan sosiaalitoimen, koulutoimen, nuorisotoimen ja valtuuston edustajien kanssa kunnassa meneillään olevasta työpajatoiminnan ja sosiaalisen työllistämisen tuotteistamisesta.

Kevät – ja syyskokous

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Oulussa 5.4.2006. Kevätkokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden vuoden 2005 hallitukselle ja toiminnanjohtajalle sekä valitsi vaalivaliokunnan, jonka tehtävänä oli valmistella yhdistyksen syyskokoukselle ehdotus hallituksen uusista jäsenistä. Vaalivaliokunnan tuli ehdotuksessaan ottaa huomioon hallituksen alueellinen edustavuus sekä jäsenkentän tasapuolinen edustus hallituksessa.

Vaalivaliokuntaan valituiksi tulivat toimitusjohtaja **Jukka Hakola** Rovaniemen Monitoimikeskus-säätiöstä, erityisnuorisotyöntekijä **Esko Partanen** Kuhmon työpajalta, pajavastaava **Nina Hilander** Raision nuorten työpajalta, toiminnanjohtaja **Birgitta Blom** Åbo Kringlanista, johtaja **Jouko Pylväs** Tuoterenskaasta, pajanvetäjä **Risto Rajala** Arpeeti - Kyrönmaan työpajalta, nuorisosiames **Petteri Piirainen** Rautavaaran työttömien Tuki ry:stä ja projektipuolellinen **Tarja Palosaari** Kokkolan kaupungilta.

Kevätkokouksessa oli edustettuna 27 jäsenorganisaatiota.

Vaalivaliokunta kokoontui 5.10.2006. Puheenjohtajaksi valittiin Tarja Palosaari. Vaalivaliokunta ehdotti määräaikaan mennessä saapuneista kymmenestä ehdokkaasta hallituksen varsinaisiksi jäseniksi vuosille 2007- 2008 vastaava kouluttaja **Jyrki Tolvasta** WooDoo-westaalta, toiminnanjohtaja **Sampo Järvelää** Silta-valmennus yhdistyksestä ja projektivastaava **Maria Åstrandia** Åbo Kringlanista. Varajäseniksi vuodelle 2007 ehdotettiin toimialapäällikkö **Ensio Sipilää** Tuoterenkaalta, toiminnanjohtaja **Irja Sokkaa** EkoKuopiosta ja kehittämispäällikkö **Tuomas Leinosta** Kumppaniksi ry:stä.

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin 25.10. Pääpostin auditoriossa. Puheenjohtaja **Arto Seppälä** avasi syyskokouksen toteamalla työpajatoiminnan olevan myötätuulella; useita työpajavalmentajien työsuhteita on vakinaistettu, toiminnan vakinaistamisesta on keskusteltu mm. eduskuntaryhmissä ja sosiaali- ja terveysministeriön tuleva kansliapäällikkö **Kari Välimäki** ilmaisi myönteisen kantansa vakinaistamiseen Helsingin Sanomien haastattelussa alkusyksystä. Seppälä korosti myös työpajojen hyvää, matalan kynnyksen toimintatavan imagoa nuorten keskuudessa ja kertoi TPY:n nostavan nuorten koulutuksesta ja työstä syrjäytymisen mukaan vaalikeskusteluihin. **Saila Aho-Mantilan** tekemästä toimialakatsauksesta ilmeni mm, että suunnitteilla olevat välityömarkkinat tuovat mukanaan pitkiä, jopa viiden vuoden mittaisia puitesopimuksia sekä toiminta-avustuksia tiettyyn toimintaan että erityisavustuksia käynnistys- ja kehittämistoimintaan.

Kokous valitsi hallituksen vuodelle 2007 vaalivaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, hyväksyi vuoden 2007 toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä vahvisti jäsenmaksun vuodelle 2007.

Kokouksessa oli edustettuna 19 jäsenorganisaatiota.

Sisäinen kehittäminen

TPY:n ydinprosesseiksi vahvistettiin vuoden 2005 alussa Jäsentoiminta, Hanketoiminta ja Balanssi Akatemia. Helmikuussa 2006 organisaatiomalli muutettiin prosessiorganisaation mukaiseksi. Jäsentoiminta ja Balanssi Akatemia -prosesseihin valittiin prosessinomistajat helmikuun alusta ja hankeprosessista vastaava valittiin tehtävään elokuun alusta lähtien. Samalla perustettiin yhdistyksen johtoryhmä, johon kuuluvat prosessinomistajat ja toiminnanjohtaja.

TPY:ssä päätettiin siirtyä noudattamaan työehtosopimusta 1.2. lähtien. Sopimukseksi valittiin henkilöstön ja vs. toiminnanjohtajan yhteisellä päätöksellä Erityispalvelujen työnantajaliiton ja Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jytyn välinen Yleissopimus. Työajan seurantaan hankittiin selainpohjainen ATK-ohjelma.

Omien palvelujen tuotteistamisprosessi aloitettiin lokakuussa. Octante Oy piti koko henkilökunnalle kaksi puolen päivän koulutustilaisuutta ja loppuvuonna tuotteistamista työstettiin toimisto-kokouksissa määrittelemällä yhdistyksen tuotteet. Prosessi jatkuu vuonna 2007, jolloin tavoitteena on kuvata tuotteet ja kehittää markkinointia jäsenorganisaatioille.

Lokakuussa aloitettiin myös yhdistyksen strategian päivitys. Hallitus hyväksyi kokouksessaan 15.11. yhdistyksen mission ja kokouksessaan 13.12. vision vuoteen 2010.

TPY:n missio

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry vaikuttaa toimialan kehittämiseen ja tuottaa työpajatoiminnan ja sosiaalisen työllistämisen jäsen-, kehittämis- ja koulutuspalveluja, ja tukee sekä organisaatioiden että työpajoissa työskentelevien osaamisen ja ammattitaidon kehittämistä yhteistyössä työpajakentän kanssa.

TPY visio vuoteen 2010

Valtakunnallinen työpajayhdistys on toimialansa vahva kehittäjä ja vaikuttaja.

Henkilöstö

Taloussihteeri **Annukka Virtanen** toimi toiminnanjohtajan sijaisena **Saila Aho-Mantilan** sairausloman aikana 1.1.- 30.10. Projektipäällikkö **Markku Hassinen** siirtyi 1.2. järjestöpäälliköksi vastuualueenaan jäsenpalvelut ja **Terho Pekkala** Balanssi Akatemian toiminnasta vastaavaksi koulutuspäälliköksi. Järjestösihteeri **Marja Hautaluoman** vastuulle siirtyivät jäsenneuvonta, tiedottaminen ja markkinointi ja **Anne Välimaa** siirtyi VALU ja LAATU 2006 – hankkeiden projektipäälliköksi.

Suunta Elämään -hankkeen projektipäälliköksi nimitettiin 20.3. yhteisöpedagogi **Jari Hourola**. VALU –hankkeen projektiassistenttina aloitti 13.3. VTM **Laura Loikkanen**. Balanssi Akatemian koulutuspäälliköksi nimettiin 16.10. sosionomi(ylempi AMK) **Sanna Pylkkänen**. Toiminnanjohtaja **Saila Aho-Mantila** palasi työhönsä 1.11. **Annukka Virtanen** nimitettiin hallinto- ja talouspäälliköksi.

Sidosryhmäristeilyllä syyskuussa nautittiin auringosta ja lounaasta sekä keskusteltiin työpajatoiminnasta.

Elina Hakkarainen työskenteli projektipäällikkönä OPEQUAL -hankkeessa ja **Peter Rolin** projektikoordinaattorina Onnistuvat opit -hankkeessa. **Janne Marniemi** toimi koulutus­päällikkönä 1.-31.1.

Henkilöstö osallistui toukokuussa Allianssi-talon henkilökunnalle järjestettyyn virkistyspäivään, jonka aikana tutustuttiin mm. Arabian tehtaaseen ja museoon sekä perehdyttiin puumytologiaan Helsingin yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa.

Yhteistyö Allianssi ry:n kanssa

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry päätti 30.5. hakea Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry:n jäsenyyttä. Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, joka on valtakunnallinen nuorisotyön palvelu- ja vaikuttajajärjestö. Se on uskonnollisesti sitoutumaton edunvalvoja, jonka jäsenenä on yli sata valtakunnallista nuoriso- ja kasvatusalana. TPY:n tavoitteena on tiivis yhteistyö Allianssin kanssa erityisesti kansainvälisessä toiminnassa ja vaikuttamistyössä.

Talous

Valtakunnallisen työpajayhdistyksen kokonaisrahoitus vuonna 2006 oli yhteensä 924 098 euroa.

Opetusministeriön myöntämä yleisavustus oli 330 000 euroa. Lisäksi Opetusministeriö myönsi erityisavustuksena yhteisövalmennukseen 39 125 euroa, Asunto-oppaan painamiseen ja jakeluun 10 000 euroa ja Ihanko Pihalla – kulttuuri-tapahtumaan 12 000 euroa sekä Leonardo da Vinci –avustusta kahden valmentajaryhmän tutustumiskäynteihin Saksassa 7920 euroa.

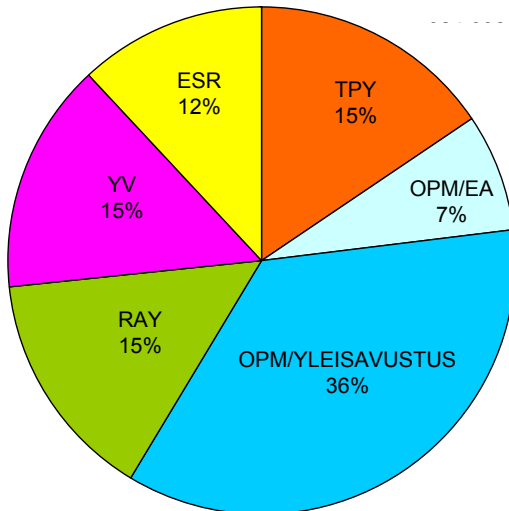
Raha-automaattiyhdistyksen projektiavustukset LAATU ja VALU – hankkeisiin olivat yhteensä 136 185 euroa. ESR -projektirahoitusta käytettiin OPEQUAL – hankkeeseen 64 016 euroa ja Onnistuvat Opit – hankkeeseen 46 236 euroa.

Kirkkopalvelut lahjoitti työpajayhdistykselle vuonna 2005 yhteisvastuukeräyksen tuotosta 748 907 euroa Suunta Elämään – hankkeeseen. Avustuksesta käytettiin vuonna 2005 12 421 euroa ja vuonna 2006 135 084 euroa. Vuodelle 2007 avustuksesta siirrettiin 601 402 euroa.

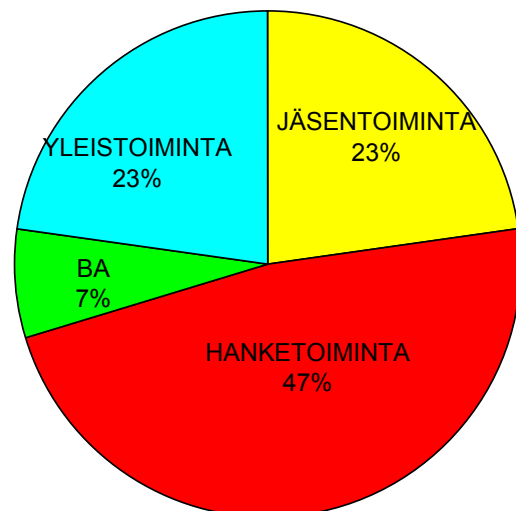
Lisäksi yhdistys keräsi korkotuottoina 12 218 euroa ja osallistumis- ja jäsenmaksuina 131 314 euroa.

Edellisen vuoden voitoista päätettiin käyttää 10 000 euroa Suunta Elämään – hankkeen tutkimukseen. Tilikauden 1.1. – 31.12. tulos oli 7131 euroa alijäämäinen.

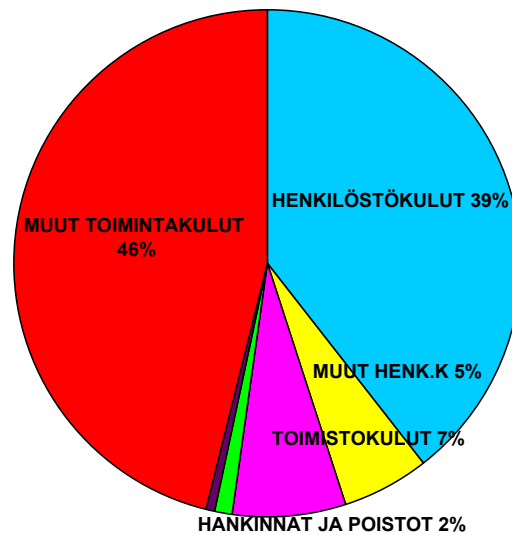
Tulot 2006
924 098

Menot 2006
931 228

Kuluerittely 2006

TUOSLASKELMA 1.1.2005-31.12.2006

	Tilikausi 2006	Tilikausi 2005
VARAINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	576 770,92	385 062,56
Kulut		
Henkilöstökulut	368 032,68	271 990,37
Poistot	4 090,73	6 341,94
Muut kulut	559 105,66	423 933,02
Kulut yhteensä	931 229,07	702 265,33
	-----	-----
Tuotto-/Kulujäämä	354 458,15	317 202,77
VARAINHANKINTA		
Tuotot	17 327,15	14 541,16
Varainhankinta yhteensä	17 327,15	14 541,16
	-----	-----
Tuotto-/Kulujäämä	337 131,00	302 661,61
YLEISAVUSTUKSET		
	330 000,00	330 000,00
	-----	-----
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 131,00	27 338,39

TASE 31.12.2006

	Tilikausi 2006	Tilikausi 2005
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 043,35	3 212,54
Muut pitkävaikuttaiset menot	0,00	0,00
Yhteensä	2 043,35	3 212,54
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	8 764,60	11 686,14
Ennakkomaksut ja keskeneräiset		
Hankinnat	1 890,60	1 890,60
Yhteensä	10 655,20	13 576,74
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	12 698,55	16 789,28
	-----	-----

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	322,50	2 037,20
Siirtosaamiset	130 517,26	94 781,08
Yhteensä	130 839,76	96 818,28

Rahat ja pankkisaamiset	589 111,72	812 213,84
-------------------------	------------	------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	719 951,48	909 032,12
--------------------------	------------	------------

VASTAAVAA	732 650,03	925 821,40
-----------	------------	------------

Tilikausi 2006	Tilikausi 2005
-------------------	-------------------

VASTATTAVAA

Ed. tilikausien voitto(tappio)	77 459,32	50 120,93
Tilikauden voitto(tappio)	7 131,00-	27 338,39
	70 328,32	77 459,32

OMA PÄÄOMA	70 328,32	77 459,32
------------	-----------	-----------

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat	23 379,40	37 063,97
Muut velat	9 205,04	7 489,03
Siirtovelat	629 737,27	803 809,08
Yhteensä	662 321,71	848 362,08

VIERAS PÄÄOMA	662 321,71	848 362,08
---------------	------------	------------

VASTATTAVAA	732 650,03	925 821,40
-------------	------------	------------

